

Appell

www.folkehjelp.no
Nr. 4, 2010

Vi liker engasjement

**Plan mot
klasebomber**

Ungdom høyt oppe

Nytt liv som lovlig

Appell

Utgiver: Norsk Folkehjelp
Nr. 4, 2010. Årgang 70

Tidligere *Melding, Helse, Helse Miljø Trivsel, Norsk Folkehjelp og Magasinet Norsk Folkehjelp*

Postadresse:
Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO

Besøksadresse:
Norsk Folkehjelp
Storgata 33 A, OSLO

Telefon: 22 03 77 00
Faks: 22 20 08 70
Internett: www.folkehjelp.no

Redaktør: Øystein Sassebo Bryhni
E-post: oysteins@npaid.org

Medarbeidere dette nummer:
Torunn Aaslund, Sissel Fantoft, Tine Solberg Johansen, Inger Sandberg, Lisa Maria Andersen, Eli Børde Bæreland og Espen Brekke.

Grafisk utforming: Heydays
Trykk: Aktietrykkeriet a.s, Fetsund

ISSN 0804-7758

Opplag dette nummer: 45 000

Annonsekontakt:
Arild Halsne, tlf.: 915 90 578
E-post: arild@hrme.no

Redaksjon avsluttet: 26. november

Signerte artikler gir ikke nødvendigvis uttrykk for Norsk Folkehjelps syn.

Ønsker du å bli medlem? Kontakt oss på telefon 22 03 77 00, eller besøk oss på www.folkehjelp.no

Norsk Folkehjelp

Svanemerket- og CO₂-nøytral trykksak

Fagpressen

foto Elmer Laahne

foto Werner Anderson

foto Asle Huse

Innhold

AKTUELT

- 4 Awdya fryktet tvangsutsendelse. Hun og sønnen får bli, men hva med pappa Mubarek?
- 7 En delseier? Menneskerettighetsdomstolen stanset tvangsretur til Hellas.
- 8 Løftene blir virkelighet: Rapport fra det første statspartsmøtet for klasekonvensjonen.
- 14 Dette er gøy! Bli med! Unge folkehjelpere skal rendyrke interessene sine.

FOLK FORANDER VERDEN

- 16 Åge Aleksandersen vet hva han ønsker seg til jul: Minefri skolevei!

TEMA: VI LIKER ENGASJEMENT

- 20 – Klart det finnes fattige land, skriver FrPs utviklingspolitiske talsmann Peter N. Myhre.
- 22 Landtyveri i Kambodsja: Anklaget – og dømt – for å stjele fra seg selv.
- 24 Kartlegger negative konsekvenser av utenlandske investeringer i Mosambik.
- 26 Palestinske Amar: – Alle trenger selvtillit, engasjement kan gi makt til forandring.

VIS SOLDIRATITET

- 28 Ny kampanje: Hva trykket du sist på Liker-knappen for på Facebook?

FORSIDEBILDE

Barn i Gaza viser engasjement. Bildet er tatt under et besøk i 2006.

FOTO: Kirsti Knudsen

LEDER

Forbud som virker

LANDMINEKONVENSJONEN TRÅDTE I kraft i 1999. 156 land, 80 prosent av verdenssamfunnet, har sluttet seg til forbudet, men store land som Kina, USA og Russland står utenfor. Svekker det forbudet? Det er klart alle gjerne ville hatt disse landene om bord, men hvis man skulle ventet på dem ville fremdeles landmine- og klasebombeforbudet vært lite annet enn dagdrømmerier.

I 12 år har Norsk Folkehjelp vært med å skrive en rapport om bruk av landminer og i år ble rapporten utvidet til også å gjelde bruk av klaseammunisjon. Land Mine Monitor-rapporten er nyttig lesning for de som fremdeles er skeptiske til denne måten å fornye folkeretten på.

I praksis etterlever de viktigste utenforlandene landmineforbudet. Ingen av dem produserer aktivt landminer i dag. Faktisk er det bare tre land som gjør det: India, Burma og Pakistan. Burma er det eneste landet som bruker landminer aktivt. Bruken av landminer har aldri vært mindre i Land Mine Monitors historie. Det tyder da vitterlig på at landmineforbudet er et effektivt forbud.

Landmineforbudet har også gitt en ekstra giv til arbeidet med å rydde rammede områder. Det gir resultater. I 2009 ble det registrert 3956 skadde eller drepte. Fremdeles altfor mange, men likevel det laveste tallet siden registreringen ble systematisert i 1999.

Klasebombeforbudet trådte i kraft 1. august i år. På mange måter ser vi et spedbarn som er i ferd med å ta sine første skritt. På veien til å kunne stå like stødig som landmineforbudet, vil sikkert lillebroren snuble til tider. Da skal vi hjelpe det opp igjen.

Bruk av klasebomber må møtes med massiv internasjonal fordømmelse, slik vi så da det ble rapportert om bruk av klasebomber under krigen i Georgia i 2008, like før forbudet ble underskrevet i Oslo. Den stigmatiserende kraften forbudet har, fører til at verken Russland eller Georgia vil vedkjenne seg bruk av klasebomber i konflikten.

Landmine- og klasebombeforbudet er sterke fordi de har stigmatisert disse våpentypene – også i land som velger å stå utenfor.

Øystein Sassebo Bryhni
Redaktør

– Et rørende gjensyn

Awdya Futur (23) ble returnert til Hellas etter Dublin-avtalen, men klarte å ta seg tilbake til Norge igjen. Nå har hun fått oppholdstillatelse og venter spent på om ektemannen også får bli i Norge.

TEKST Sissel Fantoft FOTO Elmer Laahne

4.

SEPTEMBER FØDTE AWDYA sønnen Joseph, og en måneds tid seinere ble hun innvilget opphold i Norge. Nylig klarte ektemannen Mubarek Osman Mehammed (23) også å ta seg tilbake til Norge. I påvente av norsk personnummer bor Awdya og Joseph på Toten Statlige Mot-tak avdeling Lena, mens Mubarek er installert på Torshov transittmottak i Oslo. De to har ikke sett hverandre på et halvt år, og Mubarek har aldri sett sin lille sønn før Appell tar ham med til Toten så han får møte familien sin.

Det blir et hjertelig gjensyn. Awdya og Mubarek holder rundt hverandre lenge og studerer hverandre inngående.

– Så tynn du har blitt! utbryter Awdya.

– Ja, jeg har vært så bekymret at appetitten har vært liten, svarer Mubarek, før Awdya tar ham med seg opp trappene til leiligheten hun deler med fire andre kvinner. Der venter vesle Joseph, sovende og lykkelig uvitende om alle prøvelsene foreldrene hans har vært gjennom.

– Han er helt nydelig, sier en rørt Mubarek når han får sønnen sin i armene for første gang.

VIL VÆRE SAMMEN

Awdya og Mubarek er begge fra Eritrea, men møttes i Sudan. De giftet seg og bestemte seg for å forsøke å komme seg til et sted hvor de kunne leve trygt. De klarte å ta seg til Hellas og kom seg etterhvert til Norge. Men etter ti måneder på et asylmottak i Flekkefjord ble først Awdya og deretter Mubarek returnert til Hellas i henhold til Dublinavtalen.

– Hellas var et helvete. Vi hadde ingen penger og levde for det meste på gata og i parker, forteller Awdya. Da hun var åtte måneder på vei med Joseph klarte hun å ta seg tilbake til Norge igjen, mens Mubarek ble igjen i Hellas. Der levde han av å spise mat fra søppeldunker i et halvt år, før han klarte å komme seg tilbake til Norge.

ENDELIG: Awdya Futur og Mubarek Osman Mehammed møtes igjen etter et halvt år i hver sine land.

«Nå slapper jeg av for første gang på veldig lenge. Jeg har sett kona mi og jeg har holdt sønnen min og vet at de har det bra. I natt kommer jeg til å sove godt.»

– Det er så godt å vite at vi er i samme land! Nå vet jeg at han får mat og sover i en seng og ikke ute, sier Awdya.

– Jeg har savnet ham hele tiden. Nå drømmer vi bare om å få være sammen og lage et godt hjem hvor vi kan være en lykkelig familie, fortsetter hun.

– Jeg venter på at UDI skal ta kontakt og håper bare at jeg får lov til å søke asyl i Norge. Det eneste jeg vil er å være sammen med kona og sønnen min, sier Mubarek, som ikke får sett seg mett på vesle Joseph.

SER FREMOVER

Mye har forandret seg for Awdya siden Appell skrev om henne i forrige nummer. Da bodde hun på Haslemoen transittmottak i Våler, høygravid og syk av bekymring for Mubarek. Nå er hun mamma til Joseph og vet at hun får bli i Norge.

– Det var en lykkelig dag da jeg fikk oppholdstillatelsen. Nå kan jeg for første gang begynne å se fremover. Og det er så godt å se Mubarek igjen, jeg fryktet at han skulle dø fordi han har levd under så forferdelige forhold og helt uten penger, sier hun.

Den lille familien nyter timene sammen og ler og klemmer hverandre hele tiden. I bilen på vei tilbake til Oslo er Mubarek stille.

–Nå slapper jeg av for første gang på veldig lenge. Jeg har sett kona mi og jeg har holdt sønnen min og vet at de har det bra. I natt kommer jeg til å sove godt, sier han.

FAMILIE: Awdya og Mubarek drømmer om å skape et trygt og godt hjem i Norge for sin lille familie.

Venter på dommen

Norge har stanset all retur av asylsøkere til Hellas i påvente av en endelig avgjørelse fra menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg.

TEKST Sissel Fantoft FOTO Elmer Laahne

DUBLIN-AVTALEN GÅR ut på at det første trygge landet asylsøkeren kommer til har ansvaret for å behandle søknaden om beskyttelse.

– Bakgrunnen for avtalen var utfordringene med asylsaksbehandlingen i de europeiske landene. Som hovedregel var det såkalte førstelandsprinsippet som gjaldt på 1980-tallet. Det innebar at hvis en asylsøker først hadde vært i et annet land, uavhengig om han eller hun hadde søkt asyl der, så skulle vedkommende sendes tilbake dit. Det førte til at mange asylsøkere ble kasteballer mellom flere land. I tillegg ønsket man å unngå «asyl-shopping»; hvis man fikk avslag i ett land så dro man til et annet og søkte der. For å bøte på dette kom Dublin-avtalen, forteller Irfan Qaiser, som er rådgiver innen inkluderings- og flyktningsspolitikk i Norsk Folkehjelp.

URETTFERDIG SYSTEM

Men Dublin-avtalen har ikke bare fungert etter planen.

– Virkeligheten er ikke helt slik som juristene i EU tror. Det er enormt store forskjeller på de ulike landenes kapasitet, måte å tolke regelverket på og prosedyrer. Det er i utgangspunktet en styrke for en asylsøker å vite at vurderingene er like i alle land, men når det ikke er slik så virker systemet nok en gang urettferdig, sier Qaiser.

Et eksempel på ulikhetene kan man se på statistikken over innvilget asyl i de ulike landene. I 2008 fikk ingen asylsøkere fra Irak innvilget opphold i Hellas, mens mellom 80 og 90 prosent av de som søkte fikk opphold i Sverige.

ENORMT PRESS

I 2008 sluttet Norge som første land å returnere asylsøkere til Hellas fordi det var en risiko for at Hellas sendte dem videre til Tyrkia uten å behandle søknaden deres. Derfra ble de igjen sendt til Irak, noe som er et brudd på non-refoulement-prinsippet, som går ut på at mennesker ikke skal sendes tilbake til steder hvor de risikerer

INTERVJUET: Irfan Qaiser

livet eller umenneskelig behandling.

– I etterkant kom det litt flere asylsøkere fra Hellas til Norge, så norske myndigheter fant ut at Norge alene ikke kunne stå for en slik politikk, forteller Qaiser.

Dermed ble avgjørelsen endret til å i en periode returnere alle med unntak av barn.

– Siden 2008 har det vært et enormt press på Hellas, som også har vært hardt rammet av finanskrisen. Store menneskerettighetsorganisasjoner, inkludert Norsk Folkehjelp, har vært der og skrevet rapporter om forholdene, noe som har ført til et sterkt press på myndighetene i europeiske land om å stanse retur av asylsøkere til Hellas, forteller Qaiser.

Noen av sakene er under behandling av Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg.

– I sjeldne tilfeller, når domstolen i Strasbourg ser at det er stor sannsynlighet for brudd på menneskerettighetene, sender de ut en avgjørelse, en såkalt Rule 39, som sier at det aktuelle landet må stanse retur inntil den endelige avgjørelsen foreligger. I løpet av høsten har Nederland, Storbritannia og Norge fått en Rule 39, forteller Qaiser.

Inntil den endelige avgjørelsen fra menneskerettighetsdomstolen kommer kan norske myndigheter ikke returnere flere asylsøkere til Hellas.

Handlingsplan mot klasebomber

En handlingsplan på 66 punkter skal gjøre løftene i klasebombetraktaten til virkelighet. Norsk Folkehjelp sørger for redskapene som gjør det mulig.

TEKST Øystein Sassebo Bryhni FOTO Werner Anderson

– **DE JURIDISKE FORPLIKTELSENE** statene tok på seg da de underskrev klasebombeforbudet blir nå virkeliggjort på bakken med intensivt rydding av klasebomber, destruksjon av lagre og økt bistand til ofre for klasebomber, sier minepolitisk rådgiver Atle Karlsen, som representerte Norsk Folkehjelp under det første statspartsmøtet for klasekonvensjonen i Laos' hovedstad Vientiane i november.

– Vi fikk en påminnelse om hvor viktig dette arbeidet er under konferansen. En 10 år gammel jente døde i en klasebombeulykke. Den 15 år gamle søsteren hennes ble skadd. Barn og voksne lever med fare for liv og helse hver dag i Laos, påpeker Karlsen.

HASTER

121 regjeringer var representert på konferansen i Vientiane, blant dem også 34 land som ennå ikke har skrevet under konvensjonen. 108 land har signert det internasjonale forbudet mot klasebomber og 46 har ratifisert traktaten, som forbyr bruk, produksjon, lagring og overføring av klasebomber. Den stiller også krav om at alle klasebomber skal ødelegges innen åtte år og at rammede områder skal ryddes innen ti år. Landene som har skrevet under traktaten har med andre ord ingen tid å kaste bort.

– Norsk Folkehjelp har utviklet «hjelp til selvhjelp» – løsninger for destruksjon av mindre eller uvanlige beholdninger av klaseammunisjon. I tillegg er vi i ferd å teste ut en undersøkelsesmetode som raskt kan frigjøre store områder i klasebomberammede land, sier Per Nergaard, leder i mineavdelingen i Norsk Folkehjelp.

PÅ KARTET

Norsk Folkehjelp rydder klasebomber i Laos. En ny kartleggingsmetode skal få fortgang i ryddearbeidet.

«Når vi finner ut hvor klasebombene har landet, finner vi samtidig ut hvor de ikke har landet. Det betyr at store områder vil kunne erklæres klasebombefrie uten kostbare og tidkrevende undersøkelser.»

I samarbeid med myndighetene i Moldova og internasjonale donorer har Norsk Folkehjelp bevist at land med få ressurser ikke behøver å bruke mye penger på kompliserte og kommersielle destruksjonsløsninger. Med teknisk rådgivning fra Norsk Folkehjelp kan de faktisk ødelegge lagrene sine selv. Moldova ødela sine luftbårne klasebomber allerede før forbudet trådte i kraft 1. august og kunne derfor erklære seg selv klasefritt.

– Dette handler jo tross alt om å redde liv. Hver klasebombe som ødelegges, er en klasebombe som kunne ha lemlestet eller drept et barn, sier Nergaard.

BOMBENES FOTAVTRYKK

Moldova-metoden ble presentert for interesserte land under statspartsmøtet. Det samme ble en ny metode for frigjøring av land. Metoden testes i disse dager ut i Laos, det landet i verden som er hardest rammet av klasebomber på grunn av amerikanernes bombing av forsyningsruten til Ho Chi Minh under Vietnamkrigen.

Ved hjelp av måldata fra amerikanerne, opplysninger fra lokalbefolkningen og egne undersøkelser i felt, kan Norsk Folkehjelp oppdage fotavtrykkene til hvert enkelt amerikansk klasebombeangrep.

– Når vi finner ut hvor klasebombene har landet, finner vi samtidig ut hvor de ikke har landet. Det betyr at store områder vil kunne erklæres klasebombefrie

Thi mistet armen sin i en klasebombeulykke i 1977. Nå fører han kampanje for å få hjemlandet Vietnam til å slutte seg til klasebombeforbudet.

uten kostbare og tidkrevende undersøkelser. Et hvert område som kan erklæres klasebombefritt, er et område som landsbyboerne kan ta i bruk og dyrke mat til familiene sine, påpeker Nergaard.

Metoden er ny og det vil ta tid å ferdigutvikle den for ikke å snakke om å vinne lokalbefolkningens tillitt. Norsk Folkehjelp er imidlertid allerede i ferd med å teste den ut i Sekong-provinsen i Laos. Så langt er resultatene tillitsvekkende og forsøkene vil derfor trolig etter hvert utvides til Norsk Folkehjelps andre ryddeprosjekter i landet.

Neste statspartsmøte vil bli avholdt i Libanon, et annet land med et alvorlig klasebomberproblem etter Israels bombing i 2006. Statene vil da bli målt opp mot løftene de ga i Vientiane.

UTDRAG FRA HANDLINGSPLANEN

Klasebombelagre: Traktaten forplikter landene til å ødelegge lagrene sine innen åtte år. Nå har de et år på seg for å presentere fremdriftsplaner med budsjett. Østerrike kunngjorde under møtet i Laos at deres lagerbeholdninger er destruert. Tidligere har sju andre land, blant dem Norge, gjort det samme.

Rydding av klasebomber: Rammede områder skal ifølge traktaten ryddes innen ti år. Vientiane-handlingsplanen gir dem et år på å identifisere rammede områder, lage en ryddeplan og begynne oppryddingen. Giverland forplikter seg til å øke støtten til rammede land som intensiverer ryddearbeidet. Østerrike, Belgia, Luxembourg, New Zealand og Sveits kom med nye giveløfter i Vientiane på til sammen 6,7 millioner dollar til Laos neste år.

AKTIVISTEN: THI QUY PHAM (55)

– Jeg er på statspartsmøtet for å forsøke å overtale regjeringer som ikke har underskrevet klasebombeforbudet til å gjøre det. Siden jeg kommer fra Vietnam har jeg arbeidet mye overfor dem, men jeg har også hatt møter med Øst-Timor, forteller Thi Quy Pham.

Thi har deltatt i arbeidet for å få et internasjonalt forbud mot klasebomber siden sluttforhandlingene i Dublin i 2008. Foruten Dublin har han vært med på fem andre konferanser rundt i verden. Det hadde han ikke drømt om da han i 1977, 22 år gammel, mistet hånden i en klasebombeeksplosjon da han var ute og dyrket jordet sitt.

– Etter ulykken var jeg deprimert og trist og det tok rundt halvannet år før ting begynte å lysne. Alt ble bedre etter at jeg giftet meg 25 år gammel. Vi fikk tre barn sammen. De er voksne alle sammen nå. Datteren min er regnskapsfører. Den ene sønnen min er ingeniør, den andre driver med IT.

Thi dyrker fremdeles ris på jordlappen der ulykken skjedde for over 30 år siden. Han rakk faktisk bare så vidt å bli ferdig med høstingen før han reiste til Laos. Jordet hans er fremdeles ikke ryddet for klasebomber. Senest i 2008 støtte han på en klasebombe da han hakket i jorda. Heldigvis eksploderte den ikke.

– I mitt liv har det vært mye lidelse og smerte, men i Vietnam sier vi at fedre ofrer sine liv for å bygge en framtid for barna sine.

– Klasebombeforbudet er ikke bare viktig for meg personlig. Det er viktig for hele verden, sier Thi og kommer med en oppfordring til Appells lesere:

– Vi må arbeide sammen for at Vietnam slutter seg til forbudet slik at ofre i Vietnam kan få hjelpen de trenger. Kanskje kan de som leser dette skrive til Vietnams ambassade og oppfordre dem til å slutte seg til forbudet?

Sludder og vås

PROFIL

Navn: Thor Egil Siem

Alder: 34 år

Yrke: Bygger antenner på Comrod
Beste boka du har lest: Leser ikke så
mye bøker.

Beste filmen: Jeg liker krigsfilmer.
«Redd menige Ryan» er en kanon-
film.

Hvor lenge har du vært medlem i
Norsk Folkehjelp?
2 ½ år

Hvorfor er du medlem?

Det er jo for å være ute og hjelpe
folk. Det gir meg så utrolig mye –
det å hjelpe andre.

Hva er det beste med å være medlem?

Det er jo scooter og ski på vinteren
og på sommeren er det båt og tur i
fjellet. Det er jo kjempe! Også driv-
er jeg jo med oppsetting av sam-
band i Folkehjelpen.

Hvordan kan folk forandre verden?

Ved å tenke litt mer på andre og
ikke bare seg selv. Det er i hvert fall
en god start.

Hva legger du i «solidaritet i praksis»?

Det er vel å være medmenneske og
hjelpe andre. Er det ikke det?

Hvor eller hva er du om ti år?

Jeg er antageligvis i Folkehjelpen.
Jeg håper jeg er like aktiv da som
nå. Jeg tror også jeg jobber der jeg
er. Jeg trives godt.

PORTRETFOTO: Werner Anderson

TEKST Tine Solberg FOTO Ivar Christiansen

Norsk Folkehjelp sto som arrangør da over 200 deltakere fikk høre
at vi ikke bare kan la sludder være sludder. Myter kan nemlig befeste
fordommer og fordommer – ja de fordummer.

Konferansier Asta Busingye Lydersen ledet
Fordommer Fordummer-konferansen

KONFERANSEN, SOM BLE holdt
23. november satt søkelys på det
offentlige ordskiftet rundt etni-
ske minoriteter.

Peter Hervik, antropolog fra Uni-
versitetet i Aalborg advarte at Norge ikke
skiller seg mye fra Danmark.

– Jeg vil ha et premiss klart før jeg
begynner å tale: Petter Eide sa at vi er
ikke nådd så langt i Norge som de har i
Danmark og Sverige. Jo, det har dere. Jeg
tror ikke på sammenlikningen mellom
to land, Danmark og Norge – det ene og
det andre. Det er simpelthen for mange
nettverksforbindelser mellom landene,
sa han.

UMENNESKELIGGJØRING

Liz Fekete, direktør ved Insitute of Race
Relations i London, oppfordret deltak-
erne på konferansen til å gå i seg selv i
forhold til fordommer mot muslimer.

– Jeg er bekymret over umenneske-
liggjøringen som foregår nå og som betyr
at flyktninger og asylsøkere i større grad
blir behandlet som en underkategori til
menneskeheten. Jeg er like bekymret
over umenneskeliggjøringen av muslim-
er som blir behandlet som mindreverdige,
og ikke har den samme retten på beskyt-
telse under internasjonal rett, sa Fekete.

SLUDDER

Lars Østby fra Statistisk Sentralbyrå av-
kreftet mange av fordommene med fakta.

– En myte er narrativ som bekrefter
et tanke-system frakoblet fra tid og rom,
eller sagt mer folkelig – sludder som
mange tror på. Gjør sannelige myter noe
skade? En myte som setter seg kan prege
folks adferd, i alle fall når de kommer til
stemmeurnen. Og dessuten kan myten
bidra til å befeste fordommer, sa Østby.

– Jeg skal ta de seks mytene for
å sammendra. Norge har så stor inn-
vandring. Da sier jeg tja. Vi har klar stor
innvandring tilbake i tid, ikke stor inn-
vandring hvis vi sammenlikner med
andre land. Innvandrernes henteekte-
skap driver dagens innvandring. Nei. Slik
er det ikke. Muslimene vil være i flertall
om 20, 50 eller 100 år. Nei, slik er det
ikke. Gutter slutter, jenter studerer. Tja.
Men det adskiller ikke innvandrerne fra
resten av befolkningen. Integrasjonen
i Norge er mislykket. Klart nei. Nord-
menn er så skeptiske til innvandrere.
Neppe. Hvis en leser blogginnleggene på
Aftenposten, vil vi få god dekning for at
nordmenn er skeptiske. Men når en går
ut og spør et representativt utvalg av be-
folkningen, er de ikke det, fortalte han.

Video fra hele konferansen blir lagt
ut på www.folkehjelp.no

Når han blir stor skal han
ha verdens viktigste jobb.
Ikke la han være alene om jobben.

Gi en minehund til jul.

Minehunder er uvurderlige i Norsk
Folkehjelps arbeid med å fjerne miner.
En liten valp kan i fremtiden redde flere
tusen menneskeliv, og derfor er det et
stort behov for å utdanne flere hunder.

Kjøper du en minehund
som symbolsk julegave
i år, kan flere valper
komme i trening.

Symbolskegaver.no

Norsk Folkehjelp

Ungdom høyt oppe

Norsk Folkehjelp Ungdom skal rendyrke enda sterkere de aktivitetene som handler om førstehjelp, redningstjeneste og friluftsliv. Samtidig skal ungdommene som engasjerer seg i antirasisme, rettferdig fordeling og internasjonal solidaritet få rendyrke sine interesser.

Sondre Emil Torgersen, Linn Merete Danielsen og Martin Hansen deltok på ungdomsledersamlingen i september. Tilbake i lokallagene skal de skape mer aktivitet og økt rekruttering.

D

ET ER EN kjensgjerning at ungdommer som engasjerer seg sterkt i urettferdigheten i Midtøsten ikke nødvendigvis er interessert i 30 timers førstehjelpskurs. Og visa versa er ikke alle som trener på båresurring like engasjerte i konflikten i Sudan. Informasjon og gode holdninger skal flyte på tvers av interessefelt og aktiviteter, men folk skal få lov til å rendyrke det de liker å drive med.

Nesten 20 ungdommer og 3 voksne kursledere deltok i september på en ungdomsledersamling på en hytte i Bymarka utenfor Trondheim. Hovedmålet var at deltakerne skulle dra hjem til sine lokale grupper med ny giv og nye ideer til å utvikle lokale aktiviteter. Det er nemlig lokalt aktiviteten skal skje. Regionale og sentrale samlinger er bare krydderet som gjør det ekstra kjekt å være aktiv i Norsk Folkehjelp Ungdom.

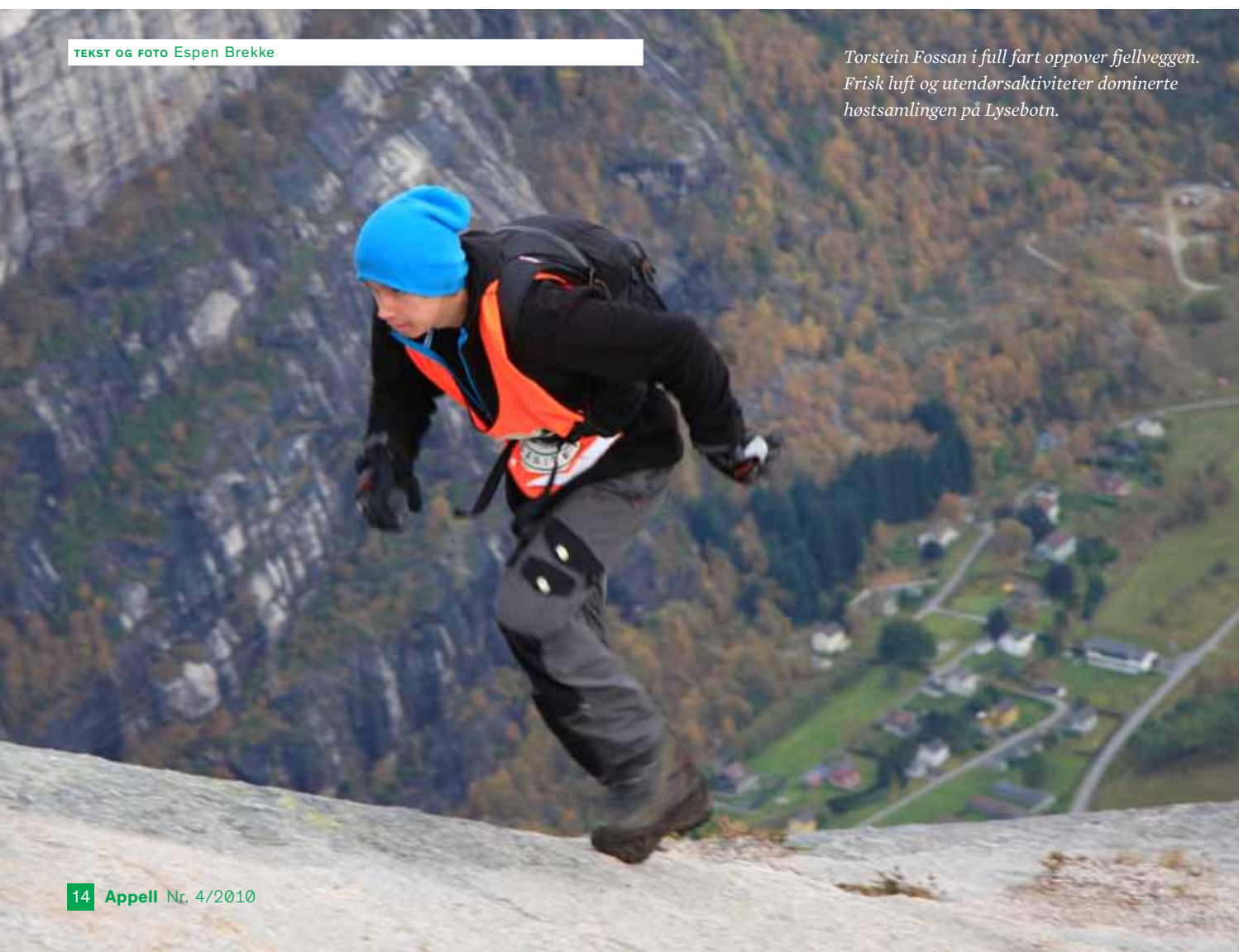
På nasjonalt plan skal vi videreføre sommerleiren som er blitt populær med mange fornøyde deltakere. Denne skal få lov til å bære preg av sol og sommer, bading og sosialt samvær. Men etter ønske fra medlemmene skal det også være rom for noen faglige innspill og konkurranser innen de tre hovedområdene: Førstehjelp – redningstjeneste – friluftsliv. Også aktivitetskonferansen rundt påsketider sammen med de andre fagområdene i Norsk Folkehjelp skal selvsagt videreføres. I tillegg ønsker vi nasjonale høst- og vintersamlinger hvor det gis et enda friskere friluftstilbud og mer faglig påfyll.

Det var dette vi testet ut denne høsten i Lysebotn i Rogaland. En gjeng gutter og jenter brukte fire dager i høstferien på samling med Norsk Folkehjelp. Evalueringene tyder på at leiren godt kunne vart lenger. Det ble kanopaddling i fantastisk høstvær på fjellvann 740 m.o.h. Og strandhugg med pannekakesteking ute i det fri. Dagen etter ble fulgt opp med fjelltur til den berømte Kjeragbolten og de fleste våget seg ut på bolten. Underveis lærte de seg å bruke kart og kompass, GPS, samband og mye mer.

Norsk Folkehjelp Ungdom skal gi et mer aktivt og målrettet tilbud til sine medlemmer. Sanitetsgruppene mangler noen steder god rekruttering fra unge mannskaper og da vil en aktiv ungdomsgruppe være en god start. Hvis vi skal få til dette må vi våge å si til folk rundt oss: Dette er gøy, bli med! For det er faktisk gøy å lære å redde liv, det er gøy å kunne surre en pasient til båra og det er gøy å finne fram på fjellet med kart og GPS.

TEKST OG FOTO Espen Brekke

Torstein Fossan i full fart oppover fjellveggen. Frisk luft og utendørsaktiviteter dominerte høstsamlingen på Lysebotn.

Action: Det går fort nedover fjellveggen når unge folkehjelpere rapellerer.

FOTO Werner Anderson

Julegavetips fra Åge Aleksandersen

«Hver eneste time blir noen drept eller skada av landminer eller klasebomber. Dette må vi gjøre noe med. Folkehjelpa gjør noe med det. De har rydda miner siden 1992, men fremdeles er det mye som gjenstår. Jeg har valgt Minefri skolevei som min hjertesak. Jeg håper du kjøper det som julegave - enten til deg selv eller til noen andre»

GI DIN HJERTESAK I JULEGAVE!

På www.symbolskegaver.no kan du blant annet kjøpe Tren en minehund, Minefri skolevei og En stemme til folket. Håper du finner din hjertesak og har lyst å gi den i julegave til noen du er glad i. Du vil da motta et fint kort der du kan skrive din personlige hilsen.

Å gi bort en symbolsk gave er en måte å vise at du bryr deg - og at du støtter Norsk Folkehjelps arbeid.

Hør Erik Thorstvedt, Ane Dahl Torp og Ravi fortelle om de symbolske julegavene de har valgt som sin hjertesak på — www.symbolskegaver.no/jul

Gi minefri skolevei til jul - en gave som redder barns liv.
Pris: 20 kr per meter

Vant tur til Sarajevo!

MYE TAKKET VÆRE innsatsen til John Martin Vognlid vant Norsk Folkehjelp Oppdal Norsk Folkehjelps vervekonkurranse i 2007. Våren 2010 fikk han reise på prosjektbesøk til Bosnia sammen med lagets leder Inger Eithun.

– Foruten krigen på 90-tallet var det Sarajevo som OL-by fra 1984 som var de inntrykkene vi hadde av byen på forhånd. Vi ankom byen i slutten av april og en by i vårskrud møtte oss. Fortsatt så vi minnesmerker fra krigen i form av materielle ødeleggelser, men det som gjorde sterkest inntrykk var nok fotballstadion som under krigen var blitt gjort om til gravsted på grunn av mangel på gravplass på kirkegårdene. Et tydelig vitnesbyrd på alle livene som gikk tapt under krigen, forteller Vognlid.

Det første besøket var felttur til Kamenica, Vogosca, ca en halv times biltur utenfor Sarajevo hvor Norsk Folkehjelp rydder et område for miner.

– Området ligger i en åsside hvor det var for kupert til å bruke maskiner, og vi fikk da se manuell rydding og bruk av hund. Et arbeid som var preget av høy profesjonalitet, nøyaktig planlegging og logistikk og sist, men ikke minst topp engasjerte medarbeidere, sier Vognlid.

Deretter gikk turen til Norsk Folkehjelps globale minehundsenter. Den erfaringen de ansatte her har om hunder, avl og trening er uvurderlig i arbeidet for å utdanne dyktige hundeførere og få gode hunder.

Norsk Folkehjelp samarbeider med Borgerpanelet.no

NORSK FOLKEHJELP HAR fått en ny samarbeidspartner. På internett finner du www.borgerpanelet.no som består av mange tusen engasjerte nordmenn som av og til blir invitert til å svare på spørreundersøkelser på internett.

Undersøkelsene lages av Scanstat Norway AS som eier og drifter Borgerpanelet.no. Hver gang du svarer får du honorar som kan doneres til vårt prosjekt Minefri Skolevei. I løpet av de første månedene har vi faktisk fått donert nok poeng til å rydde mer enn 100 meter skolevei fri for miner.

Melder du deg inn i Borgerpanelet.no, mottar du invitasjoner på e-post om å svare på forskjellige korte spørreundersøkelser. Det er selvsagt alltid frivillig å svare, og du svarer når du har tid. Og du er alltid anonym. Kan du sette av ca 5-10 minutter per uke har du raskt bidratt til mange meter med minerydding, kun ved å sitte ved datamaskinen.

Vi oppfordrer derfor våre medlemmer og støttespillere til å melde seg inn i Borgerpanelet.no, svare på undersøkelser og donere honoraret til Minefri skolevei.

Rydder du tid, rydder vi vei.

Temasider:

Vi liker engasjement

Gjennom sitt engasjement er Norsk Folkehjelps partnerorganisasjoner med på å forandre verden. I denne temadelen får vi et innblikk i hvordan de arbeider for en mer rettferdig fordeling av makt og ressurser i sine samfunn.

Temasidene, Vi liker engasjement, er støttet av Norad.

Norad

Nyhetsopplerer Lady Belinda jobber for den sørsudanske radiostasjonen Spirit FM 99.9. Journalistene fra stasjonen har fått opplæring i hvordan de skal dekke et valg. 9. januar er det folkeavstemning om uavhengighet for Sør-Sudan.

FOTO Werner Anderson

Folkehjelpere og tiggeren

Norsk Folkehjelp driver ikke med veldedighet, proklamerer vi med rak rygg. Vi jobber for en mer rettferdig fordeling av makt og ressurser mellom land og i landene der vi har programmer.

TEKST Øystein Sassebo Bryhni FOTO Werner Andreson

Bygger selv: Moses er fra lokalsamfunnet og deltar i byggingen av den nye skolen i Atende i Sudan

NOEN GANGER SPISSFORMULERER vi Folkehjelpas mantra: Det finnes ikke fattige land, bare urettferdig fordeling. Folk er fattige fordi noen vil at de skal være det.

Går vi for langt? Kan en slik holdning virke kynisk og drepe engasjementet til for eksempel en eldre dame som vil strikke sokker og sende dem østover til familier som fryser?

Er Norsk Folkehjelp den rike nordmannen som går forbi den rumenske tiggeren uten å gi en slant? Rumeneren vil være fattig uansett om vi gir ham en tier eller ikke, sier vi kanskje til oss selv, det er jo mafiaen som kontrollerer «bransjen». Ti kroner løser ingen problemer, kanskje de til og med gjør problemet verre. Jo flere som gir, desto større vokser tiggerbransjen seg og slik holdes folk nede i fattigdom.

På samme måte argumenterer vi for at bistand ikke burde være tjenesteleverende. Når vi bygger skoler og sykehus, slipper den korrupte makthaveren å gjøre det. Det vi burde gjøre er å hjelpe befolkningen å fremme sine krav. I stedet for å gi den rumenske tiggeren ti kroner, skal vi altså hjelpe ham å stå opp mot urett, bygge motmakt. I stedet for å bygge en skole i Mosambik, skal vi støtte organisasjoner som hjelper bønder å bekjempe tvangsflytting. Skolen kan folket bygge selv. I stedet for å strikke sokker, sender vi kvinner på kurs hvor de lærer om rettigheter og øver seg i å tale offentlig. Men hva med familien som fryser? Kanskje den setter pris på ullsokkene slik tiggeren setter pris på sin tier trass i at dette ikke løser de strukturelle problemene? Den ene formen for hjelp utelukker ikke den andre. Norsk Folkehjelp skal imidlertid gjøre det vi er best på og det er å motvirke de strukturelle årsakene til fattigdom. Vi skal angripe årsakene, ikke symptomene.

Vi har spurt medlemmer av utenrikskomiteen på Stortinget hva de mener om påstanden om at det ikke finnes fattige land, bare urettferdig fordeling. Vi fikk svar fra Høyre, Ap og FrP. Du kan lese hva de mener på disse temaside.

Du kan også lese om hvordan Norsk Folkehjelp arbeider for rettferdig fordeling sammen med lokale partnere. Vi forteller historien om hvordan landtyveri bekjempes i Mosambik og Kambodsja. Du kan også lese om palestineres kamp for å opprettholde sin verdighet i flyktningleire i Libanon.

Våre partnere oppnår resultater ved at de engasjerer seg i verdikampene som pågår i deres samfunn. Norsk Folkehjelp liker engasjement. Derfor starter vi også en kampanje for å få norsk ungdom til å engasjere seg sterkere i internasjonal solidaritetsarbeid. Vi tror det nytter, hva tror du? Diskusjonen fortsetter på www.facebook.no/folkehjelp.

PÅSTAND:

«Det finnes ikke fattige land, bare urettferdig fordeling. Folk er fattige fordi noen vil at de skal være det.»

Det ligger mye sannhet i utsagnet som siteres. Mange land er fattig og befolkningen lider. Blant annet fordi FN fremstår som maktesløs og delvis inkompetent. FN er den institusjon som er nærmest til å sette søkelys på fattigdomsbegrepet.

Det er en meget nær sammenheng mellom demokrati, pressefrihet, åpne grenser og velstandsutvikling. Derfor handler fattigdom også om nødvendigheten av å få på plass en WTO-avtale som kan gi fattige land en mulighet til eksport, internasjonale investeringer og demokratiutvikling.

Åpen handel, åpne grenser, demokrati og velstandsutvikling går hånd i hånd. Derfor er det trist at verden ikke har en potent organisasjon som kan luke bort udemokratiske krefter som tjener på at enkeltland forblir fattig.

Ivar Kristiansen (H)

Klart det finnes fattige land! Men selv i de aller fattigste land og områder er det en elite som har det greit, og som er mest av alt interessert i å bevare samfunnsstrukturen som den er. I slike miljøer oppstår det korrupsjon. Derfor er høyere levestandard grunnleggende for både demokrati, menneskerettigheter og korrupsjonsbekjempelse. Den vestlige verden er tjent med at det blir mindre fattigdom.

Peter N. Myhre (FrP)

Den viktigste ressursen i alle land, er menneskene og deres skaperevne. Derfor har alle land muligheter til å skape økonomiske vekst og grunnlag for økonomisk og sosial framgang. Men det er flere og ulike grunner til at land ikke får utnyttet denne muligheten; mangel på selvstendighet, mangel på demokrati, mangel på en politikk som trekker hele befolkningen med, og en urettferdig internasjonal verdensorden der rike land beskytter sine interesser på bekostning av fattige land.

Svein Roald Hansen (AP)

Senest UNDPs Human Development Report for 2010 fastslår at mange fattige land med lite økonomiske ressurser har lyktes i å få til utvikling, og at en avgjørende forutsetning er at myndighetene i landet har en klar politisk vilje til å prioritere utvikling. En riktigere uttalelse er derfor kanskje «Folk er fattige fordi deres politiske myndigheter ikke er tilstrekkelig opptatt av å arbeide for utvikling». Hvis påstanden dere gjengir ofte fremsettes i norsk utviklingsarbeid, gir det for øvrig grunn til alvorlig bekymring. Etter vår mening gir denne påstanden grobunn for konspirasjonsteorier og håpløshet, heller enn å oppmuntre til politisk ansvarstagen.

Ine Eriksen Søreide og Peter Gitmark (H)

Anklaget – og dømt – for å stjele fra seg selv

TEKST Torunn Aaslund FOTO Werner Anderson

– Jeg spurte dommeren hvordan det var mulig at jeg anklaget meg selv for tyveri. Da ble han sint på meg, forteller bonden Svay Horn.

SVAY HORN (58) bor i landsbyen Koy Veng, en times kjøretur utenfor Battambang, nordvest i Kambodsja, på grensen til Thailand. Dette området er et av de rikeste jordbruksområdene i Kambodsja og blir kalt Kambodsjas risbolle.

Landtyveri er et omfattende problem i Kambodsja. Både i byene og på landsbygda opplever vanlige folk brutale overgrep fra myndigheter, militære og forretningsfolk som hensynsløst plynder landet for verdier.

Innbyggerne i Koy Veng forteller hvordan soldater på vegne av den tidligere offiseren og forretningsmannen Lom Tea Leng fra Battambang i 2007 begynte å trakassere landsbyen. De kom i biler og hadde med seg bensin som de helte på husene og tente på. Lom Tea Leng gikk til myndighetene og beskyldte landsbyboerne for å okkupere hans land og stjele hans ris.

– Når vi prøvde å plante ris ble vi stoppet av politiet. Så vi prøvde å gå ut på markene igjen flere ganger og ble stoppet av politiet. De trakasserte oss og banket oss opp. De lot så risen være i fred og når det var tid for å høste inn risen, kom de tilbake og beskyldte oss for tyveri, forteller Svay Horn. Lom Tea Leng tilbød så bøndene å flytte til et nytt område 2 kilometer unna.

8 av 12 landsbyer i dette området opplever landkonflikter med offiserer som bruker soldatene som sine private armeer. En talsmann for landsbyen for-

PÅ KARTET

Svay Horn sitter i landsbyråd med dokumentasjon de har samlet for å kjempe mot landtyveri.

«En undersøkelse av Kambodsjas næringslivssektor avslører at landets strender, kasinoer, skoger hoteller, øyer, jord, nasjonale bygninger og havner i stor grad kontrolleres av en liten gruppe magnater med tette bånd til myndighetene, høytstående politifolk og militære offiserer eller sentrale politikeres familiemedlemmer.»

Global Witness rapport: Country for sale, 2009

Svay Horn står på grensen til landsbyens jord og peker innover mot det området de nå må flytte til. I hånden holder han avtalen de motvillig har inngått med offiseren som har tatt jorda deres.

teller at de lager falske sertifikater som de tar med til domstolene for å dømme bøndene for å okkupere privat jord.

I følge landloven av 2001 har bøndene rett på landet dersom de har bodd der i mer enn fem år. Svay Horn har bodd her siden 1996 og mange andre har bodd her siden før 1979. Problemet er at bøndene ikke har papirer som beviser at de har bodd her så lenge, selv om de har skjøtter å vise fram.

– Da jeg ble innkalt til retten for å svare for tyveri, spurte jeg dommeren hvem som anklager meg. Da svarte han at Svay Horn anklager meg! Av de 17 som ble innkalt til retten var det flere bønder som hadde vært døde i mange år. - Hvordan kunne de døde anklages for tyveri? Og hvordan kunne jeg anklage meg selv?

Det er ingen fornuft i disse rettssakene, sier Svay Horn. – Vi skrev klagebrev til kommunen, distriktet og provinsen, men vi fikk aldri noe svar.

– Vi var nødt til å godta tilbudet til Lom Tea Leng. Det betyr at vi må flytte 2 kilometer lenger inn i bushen. Vi får til sammen 80 hektar jord. Jeg hadde 14 hektar jord, nå får jeg bare 5 hektar. Det er altfor lite jord til å dyrke nok ris til alle, forteller Svay Horn. – Dessuten må vi begynne helt på nytt, her har vi brukt mange år på å rydde og plante, der er det bare bush. Alle i landsbyen har satt seg i gjeld nå på grunn av den kampen vi har kjempet for vår rett til jorda. Allikevel er dette en seier fordi vi faktisk fikk en kompensasjon for jorda vi mistet. Veldig mange får ikke det, avslutter Svay Horn.

Investeringer med bismak

TEKST Tine Solberg Johansen

– Elefanter har forvirret seg inn i landsbyer og løver har angrepet mennesker, forteller Diamantion Nhampossa (39). Han oppsummerer konsekvensene av at utenlandske selskaper, deriblant fra Norge, etablerer seg i Mosambik.

NHAMPOSSA ER LEDER av União Nacional de Campones (UNAC), en av Norsk Folkehjelps samarbeidsorganisasjoner i Mosambik. UNAC kartlegger hvilke utenlandske selskaper som har investert på landsbygda i Mosambik, og konsekvensene dette har for lokalsamfunnene.

EROSJON OG VILLE DYR

– Internasjonale investorer kommer til Mosambik fra hele verden. Det er selskaper fra Brasil, Kina, USA, Sør-Afrika, Sverige og Norge. De vanligste forretnin-
gene er sukkerrør, gruvedrift, planting av eukalyptustrær og økoturisme, forteller Nhampossa.

Som daglig leder av UNAC representerer Nhampossa 86.000 medlemmer. Hans foreldre er selv bønder, mens Nhampossa har studert filosofi i Zambia og jus ved universitetet i Mosambik.

– Etableringen av internasjonale selskaper fører med seg mange problemer. Et av de vanligste er erosjon av jorda. Bøndene er vant til å flytte på seg hvert fjerde år for å spare jorda, det får de i mange tilfeller ikke mulighet til der internasjonale selskaper har etablert seg. Bøndene blir derfor mer utsatt for tørke, forteller Nhampossa.

– Et annet problem er at de internasjonale selskapene ofte stenger tilgangen til elvene og forbyr folk å samle ved som de bruker til å lage mat og bygge hus.

– Det har også blitt et problem med ville dyr. Dyr kommer og går på sine vante veier. Når et selskap plutselig slår seg ned på ruten dyr pleier å gå, blir de forvirret. Det har vært tilfeller der elefanter har forvirret seg inn i landsbyer og løver har angrepet mennesker, forteller han.

FOLK GODKJENNER ETABLERING

– I følge loven plikter alle selskaper som skal etablere seg i Mosambik å konsultere lokalsamfunnet før de får tillatelse fra myndighetene til å starte opp. Ingen skal i teorien komme unna å få underskriftene fra lokalsamfunnet på at de godkjenner at bedriften slår seg ned der. Men det er mange veier rundt dette, forklarer Nhampossa nøkternt.

– Mange kommer til landsbyen og inviterer til fest med god mat og vin. Det er ikke så mye selskapene trenger å gi folk i landsbyene før de villig skriver under på avtaler.

PÅ KARTET

Han løfter en penn, holder i spissen og rister den to ganger i lufta for å understreke hvor små bestikkelser som må til for å få en godkjenning.

– Det er også et faktum at presidenten og folk høyt oppe på universitetet har eierandeler i mange av de internasjonale selskapene. Sånn går etableringen ganske raskt og smertefritt, forklarer Nhampossa. Han sukker.

– Problemet er at mange i landsbyene ofte ikke forstår rekkevidden av at et selskap etablerer seg der. Det var for eksempel en sørafrikansk investor som startet en krokodillefarm i en landsby i Mosambik. Da han ikke hadde mer mat, dro han fra farmen og etterlot seg alle de sultne krokodillene.

– Vi vet heller ikke hva konsekvensene blir på lang sikt av at det plantes så mange eukalyptustrær. Vi vet for eksempel at disse trærne drikker veldig mye vann, forteller han.

BEVIS PÅ URETT

Parallelt med at UNAC kartlegger omfanget av utenlandsk kapitals etablering og ødeleggelser i Mosambik, lærer organisasjonen folk om konsekvensene av å gi selskapene sin underskrift, samt hva de kan gjøre for å unngå det. Nhampossa sier dette er kjempeviktig forebyggende arbeid. Men i de tilfellene der internasjonale selskaper allerede har slått seg ned, håper han kartleggingsprosjektet vil kunne gi bevis på dimensjonen av problemet, og med det bidra til å sette en stopper.

– Kartleggingen er viktig fordi den gir oss et godt grunnlag for påvirkning. Vi vil få bevis på dårlig implementering av loven og dokumentasjon på omfanget av problemet, sier Nhampossa. Rapporten er forventet å være ferdig innen utgangen av 2010.

BESEIRET GRUVESELSKAP

– De stengte alle inngangene til området, ba oss forlate jorda og sa de ikke ville gi oss noen kompensasjon, forteller Fobe Aço, medlem av bondeorganisasjonen i Capanga i Mosambik. Da et brasiliansk gruveselskap ba bøndene forlate jorden og hjemmene sine sto de sammen for å kjempe for sine rettigheter.

Gruveselskapet og de lokale myndighetene ville at befolkningen i Capanga skulle flytte til et nytt område, slik at selskapet kunne etablere og utvikle en kullgruve. Men ingen ville flytte dit, fordi området de hadde valgt var tørt og ikke egnet for jordbruk.

Lokalbefolkningen fikk hjelp av den regionale bondeorganisasjonen UPCT i forhandlingene med gruveselskapet Vale do Rio Doce og lokale myndigheter.

Etter lange forhandlinger aksepterte gruveselskapet at de måtte gi lokalbefolkningen i Capanga kompensasjon. Lokalbefolkningen aksepterte å flytte til et område de hadde valgt selv, med tilgang til vann og fruktbar jord.

Ettersom den lokale bondeorganisasjonen var medlemmer av UPCT hadde de fått opplæring i landloven og kjente sine rettigheter. De hadde også sikret skjøte på jorden de levde av og bodde på.

Når får vi våre rettigheter?

TEKST Inger Sandberg FOTO Werner Anderson

– Selvsagt burde vi palestinere ha samme fundamentale rettigheter som alle andre! Hvorfor har ikke vi også rett til et eget hjem, rett til en hvilken som helst jobb og rett til å bevege oss fritt? Spør Amar (28) fra flyktningleiren Badawi nord i Libanon. Her bor ca. 30 000 palestinere under svært kummerlige forhold.

DA STATEN ISRAEL ble etablert i 1948, måtte rundt 750 000 palestinere flykte fra hus og hjem. Mange bodde i området rundt Jaffa og nordover langs kysten av dagens Israel. FN anslår at ca. 100 000 palestinere flyktet til Libanon våren 1948 – under det som på arabisk kalles Al Nakba, «Katastrofen».

Siste folketelling i Libanon var i 1932-tallet; det er derfor umulig å ha sikre tall på hvor mange palestinske flyktninger som bor i landet i dag. UNRWA, FNs organisasjon for palestinske flyktninger i Midtøsten, opererer med 350 000 – 400 000. Uansett riktig antall er det et faktum at flertallet av dagens palestinere i Libanon er henvist til et liv i nedslitte flyktningleire og uten grunnleggende sivile rettigheter: Som palestinere i Libanon har du ikke rett til statsborgerskap, ikke stemmerett, du kan ikke eie egen bolig eller annen eiendom, og du har ingen rett til jobb innen de fleste yrker.

KULTUR SOM OPPMUNTRING OG DEMOKRATISK ØVELSE

Som i de andre flyktningleirene i Libanon har heller ikke Badawi mange fritidstilbud for ungdom. Amar og vennene hans driver en kulturklubb med tilhold i en gammel garasje.

– Grunnleggende rettigheter er det viktigste for oss, sier Amar. – Jeg ønsker ikke at vi skal delta i alle andre kamper som også foregår her i Libanon, dette

landet er fullt av stridigheter. Her om dagen ble jeg stoppet på et sjekkpunkt, og den libanesiske soldaten spurte meg hvorfor jeg smilte. «Dere representerer hæren, vi bør smile siden dere skal beskytte oss,» svarte jeg. Han tok det som en ren provokasjon. Alt blir så lett politikk i dette landet, noe som bidrar til å gjøre hverdagen slitsom. Her i Kulturklubben prøver vi å være et positivt pustehull hvor folk kan få utfolde seg, vise våre kreative evner og velge våre ledere – som en liten demokratisk øvelse. Men dere må huske at demokrati også er et ord med bismak for oss: Palestina blir delt opp i demokratiets navn; Vesten invaderer Irak i demokratiets navn osv.

Kulturklubben i Badawi har ca. 200 medlemmer, de fleste har bare to US dollar dagen å leve for. Kulturklubben har et band som prøver å ta vare på det palestinske musikkuttrykket gjennom å gi tradisjonell palestinsk musikk en moderne form.

– Dere ser jo selv at livet i leirene er vanskelig. I Libanon er det mange som ønsker at vi palestinere skal glemme vår egen skjebne. Men Kulturklubbens mål er å skape nye ideer og tanker, slik at unge mennesker kan bygge hverandre opp og ikke rive hverandre ned. Alle trenger selvtillit, engasjement kan gi makt til forandring – og forandring er jo selve målet vårt!

Kulturklubben jobber aktivt for at jenter og gutter skal delta på like fot. Folk fra ulike politiske grupperinger deltar i

PÅ KARTET

aktivitetene, men klubben er partipolitisk uavhengig. – I begynnelsen var alle fraksjonene skeptiske til oss fordi de var redde for politisk konkurranse. Men nå har vi opparbeidet oss en så sterk sosial legitimitet at ingen tør å pirke på oss mer, smiler Amar – med dårlig skjult stolthet.

HVA MENER UNGE LIBANESERE?

Angelo, Abed, Jessika og Hadi kommer fra ulike religiøse bakgrunn. Angelo definerer seg som ateist. De fire jobber deltid og studerer journalistikk, økonomi og administrasjon.

Jessika mener de indre stridighetene mellom palestinere lover dårlig:

– Derfor vil jeg heller ikke gi dem noen rettigheter. Dette er en konflikt for meg som kristen, for vi kristne skal jo egentlig mene at alle mennesker skal ha samme rettigheter! Men jeg vil ikke at palestinere skal ta jobben fra min framtidige ektemann eller våre sønner. Hvis palestinere får retten til å eie et hus, blir de likeverdige med meg, og da kan de senere også komme i regjering. Hva blir da det neste?

Angelo blir sint: – Hvem er du til å nekte andre deres rettigheter? Alle libanesere hater hverandre, og dere kristne hater jo alle! Som libanesere trenger vi

palestinernes problemer som et stort monster. Problemet er at palestinere selv ikke har noen klar politisk visjon av hva de vil her i Libanon; det er vanskelig å gi fulle sivile rettigheter til folk som egentlig helst vil dra sin vei. Jeg mener likevel de bør få alle demokratiske rettigheter. Moren min skilte seg fra faren min, giftet seg med en palestinere og forlot Libanon for å kunne leve sammen med ham.

– Situasjonen er ute av palestinernes hender, sukker Abed. – Det kommer til å bli status quo, og de kommer aldri til å kunne vende tilbake til sitt opprinnelige hjemland Palestina, slik de drømmer om. Hadi vil at palestinere må lære seg å respektere andres meninger: – De må virkelig forandre sin oppførsel, alle leirene må avvæpnes og det libanesiske politiet må få fritt leide til å kunne gå inn i leirene når som helst. Vi er alle sterkt imot palestinske militante grupperinger, og palestinere må forsikre oss om at de ikke ønsker statsborgerskap. Vi som libanesere har rett til ikke å være redde for en palestinsk flyktningleir!

Kunne de tenke seg å ha en palestinsk kjærest? Da bryter krangelen løs for fullt ...

Vi Like engasjement!

TEKST Sissel Fantoft FOTO Asle Huse

Unge frivillige i Norsk Folkehjelp reiser rundt til skoler og organisasjoner og holder foredrag om engasjement. Og etterspørselen er stor.

«**VI LIKE ENGASJEMENT**» er en facebook-kampanje som går ut på å skape engasjement også for store og viktige spørsmål.

I tillegg består kampanjen av en foredragsturné.

– Kampanjeplakaten viser et bilde av en banansjokolade og en banan. Det henspiller på at mange engasjerte seg for å få tilbake banansjokoladen i Twistposen – og lyktes, og da spør vi: Hvorfor ikke engasjere seg like mye for bananbøndene i Kambodsja, sier prosjektmedarbeider Hilde Jørgensen.

UNGE FRIVILLIGE

Poenget med kampanjen er å vise at engasjement nytter.

– Når mange nok står sammen så vinner man ofte frem. Kampanjen er rettet mot studenter og eldre ungdom, og medlemmer i Norsk Folkehjelps ungdomslag har vært på kurs for å lære å holde foredrag. Vi får stadig forespørsler fra folkehøgskoler og videregående skoler som gjerne vil ha besøk, så det er tydeligvis en interesse for dette, sier Jørgensen.

I foredragene snakker ungdommene om hva solidaritetsarbeid er og hvordan bistandsarbeid kan gjøres i praksis bygd på Norsk Folkehjelps verdigrunnlag.

– Hovedfokuset i kampanjen er på tre land: Sudan, Kambodsja og Ecuador. Vi legger vekt på at det ikke er profesjonelt ansatte i Norsk Folkehjelp som holder foredragene, men unge frivillige. Det er veldig gøy at ungdommene og studentene våre får vist seg frem og representert Norsk Folkehjelp på denne måten, sier Hilde Jørgensen.

FANTASTISK RESPONS

Sahar Azari (24) studerer stasvitenskap og har vært medlem i Norsk Folkehjelp i Trondheim siden i sommer. Hun har allerede holdt flere foredrag i forbindelse med «Vi LIKE engasjement»-kampanjen.

–Jeg har vært politisk aktiv siden jeg var 13 år gammel, og meldte meg inn i Norsk Folkehjelp fordi venner fortalte meg om arbeidet de gjør. Det har vært veldig spennende og jeg har lært utrolig mye, ikke minst på foredragskurset i forbindelse med denne kampanjen, forteller hun.

Deltakerne på kurset forpliktet seg til å holde minst to foredrag i ettertid.

–Vi var fire stykker fra lokallaget i Trondheim som deltok på kurset. Der lærte vi å planlegge et foredrag som vi holdt for de andre og fikk tilbakemeldinger på. Jeg har foreløpig holdt to foredrag, begge på Ringve videregående skole, og skal også holde et for LO-ungdom, AUF, SU og RU, forteller hun.

På Ringve videregående skole hadde Sahar med seg Anne Marit Haugland Grimsbo.

–Den første klassen vi hadde var en 2.klasse drama, og der møtte vi et fantastisk engasjement. De hadde masse spørsmål og vi fikk fine diskusjoner etterpå. Det var kjempegøy! Etterpå hadde vi en førsteklasse på allmennlinja og der var det mindre respons, så vi fikk prøve oss på to helt forskjellige publikum. Men jeg fikk absolutt lyst til å holde flere foredrag, sier Sahar Azari.

På Norsk Folkehjelps kanal på youtube kan du se filmen om Vis engasjement-kampanjen:
www.youtube.com/folkehjelp

UNGDOMSLEDEREN

Noregsmeistrar i engasjement

Kva vil det egentleg seie å vere engasjert? Jo, høyr på denne lista her:

- Norway Cup.
- Solidaritetskonferansen 2010.
- Verveaksjon med 65 nye medlemar.
- Haustleir.
- 3 x Sudan.
- Ungdomsleiarkurs.
- Helsingstale på AUFs landsmøte.
- Mennesket bak flyktningen.
- Lesarinnlegg i Klassekampen.
- Menneskebibliotek.
- Innspeiling av reklamefilm.
- Gjesteblogg hjå Involve Yourself.
- Krystallnatta.
- Foredragsturné.
- Den internasjonale dagen mot Hiv/Aids.
- Heilhus på Kvarteret i Bergen til inntekt for Gaza.

Alle desse stikkorda er aktivitetar som Norsk Folkehjelp Ungdom har gjennomført dette halvåret. Og i tillegg så skjer det så mykje, mykje meir rundt om i landet!

Eg er stolt av å vere medlem i ein organisasjon som viser så stort engasjement for å skape ei betre og meir rettferdig verd. Vi reagerar når UDI kjem med tåpelege forslag om å internere asylsøkarar, vi held appell på Krystallnatta om romfolket sine rettar og vi står ute i mange minusgrader på vakt. I løpet av hausten har Norsk Folkehjelp Ungdom også utdanna foredragshaldarar som spreiar informasjon om internasjonal solidaritet og Norsk Folkehjelp sitt arbeid i Sudan, Kambodsja og Ecuador.

Alt dette viser etter mi mening at Norsk Folkehjelp Ungdom fortener tittelen som noregsmeistrar i engasjement i 2010! Men vil dette seie at vi er fornøgde? Nei, langt i frå. I 2011 skal Norsk Folkehjelp Ungdom kjempe for ein meir human asylpolitikk, for at oljefondet skal trekke seg ut av ueitiske bedrifter og for at fyrstehjelpsopplæring skal inn i alle skular. For å få til dette må vi verte ein enno meir medieprofilert ungdomsorganisasjon og vi må verve nye engasjerte medlemar. Alt DU treng å gjere er å spørje ein ven, så er vi godt i gang med å nå det målet.

Med det så vil eg gratulere alle NFUarar med eit vel gjennomført år, eg gleder meg til fortsettinga

Solveig Igesund
Leiar i Norsk
Folkehjelp Ungdom

Hun har mange
ønsker for fremtiden.
Ett av dem er retten til å si det høyt.

Norsk Folkehjelp

Herbal Line Naturlige pleieprodukter

Haibrusk Gel

Bygger opp ny brusk i leddene

Meget bra for de som hadde god virkning av Glukosamin Gelen.

Produktene fra Herbal Line får du kjøpt på helsekostene:

Life Sunkost NATURLIG VIT

MEDIPHARMA AS
Tlf: 69273545 www.medipharma.no

Fjern miner med museklikk

Medlemmer av Borgerpanelet.no får korte markedsundersøkelser på e-post. Det er alltid frivillig å svare, og du er anonym. Hver besvarte undersøkelse belønnes med poeng som du blant annet kan donere til prosjektet «Minefri Skolevei» i regi av Norsk Folkehjelp. Noen minutter i uka med museklikking kan bidra til mange meter med minerydding.

Borgerpanelet.no

Meld deg inn på borgerpanelet.no

Norsk Folkehjelp bidrar til en mer rettferdig verden

NTL støtter derfor de viktige demokratiprojektene i tillegg til at vi gir faste årlige bevilgninger.

Les mer om NTL og vårt engasjement på: [www .ntl.no](http://www.ntl.no)

Norsk
Tjenestemannslag

RISØY
FOLKEHØYSKOLE

et hav av MULIGHETER

KOMPLANER DIN EGEN TIMEPLAN:

10 allsidige linjefag,
mange lærerike sideemner
og valgfag

Tegning og Grafikk
Sjøsport og Friluftsliv
Skjærgårds M&M Festivalledelse
Dykking
Interiørdesign
Musikk-Dans-Drama Redning, Sikkerhet og Ledelse
Seil-Surf-Kite Go to Gate
Aktiv Bo og Fritid

www.risoy.fhs.no

DirektMedia

DirektMedia hjelper deg å planlegge
og gjennomføre dine DM-kampanjer.

Mer informasjon? Ring 22 45 97 00

FAGFORBUNDET

BJORLIHEIMEN HOTELL 2669 BJORLI

Gå til dekket bord i rolige omgivelser. Ta med familien.

Vi har lekerom og ungdomsstue.

Flotte skiløyper like ved døren. Alpinbakke.

Kontakt oss for pris

VELKOMMEN

Tlf: 61245561 / 92617973 Mail: post@bjorliheimen.no

aaf | Arbeiderbevegelsens
Arbeidsgiverforening

Norsk Jernbaneforbund
Møllergt. 10, 0179 Oslo

Bjørge

HANDEL OG KONTOR I NORGE

EL&IT
FORBUNDET

shelter and protection

UNIT4
AGRESSO

Reime
REIME AGRI AS

Aktietrykkeriet a.s

www.aktietrykkeriet.no • Tlf: 63 88 73 00

Musikernes fellesorganisasjon
www.musikerorg.no

Norsk Protein

– ledd i næringskjeden
www.norskprotein.no

NetCom

FORUS INDUSTRI

SCANIA

RIME;

RIME ADVOKATFIRMA DA

Akersgt. 8 NO-0158 Oslo tel: +47 23 00 34 00
fax: +47 23 00 34 01 www.rime.no

Norges
Rederiforbund
Norwegian
Shipowners'
Association

detecting risk

Arne Gudmestad
Transport AS
 – Sandnes

Harald Schultze
Tønsberg

SIGVALD BERGESEN D.Y. OG HUSTRU NANKIS ALMENNYTTIGE STIFTELSE

Dronningen 1. 0287 Oslo • Telefon: 23 13 15 90 • Telefax: 23 13 15 98

Norsk Folkehjelp takker for
 støtten fra lokale klubber og foreninger

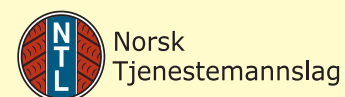
Fellesforbundet
 marinestasjonens
 Fagforening

Fellesforbundet
 Avd. 25 Stavanger

Fellesforbundet
 Avd. 5 Bergen

EL & IT
 Elektroarbeidernes
 Fagforening

NTL Norsk Medisinalde-
 pot Avd. 54

NTL Avd. 114-08
 Museer

NTL Norges Bank

NTL Miljøvern-
 departementet

Norsk Folkehjelp takker sine hovedsamarbeidspartnere

OM NORSK FOLKEHJELP

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, humanitær minerydding, sanitet og redningstjeneste, integrering og asyl. Norsk Folkehjelp har mer enn 9500 medlemmer i Norge og 2400 ansatte i over 35 land.

OM APPELL

Appell er et fagblad for Norsk Folkehjelps medlemmer, ansatte, samarbeidspartnere og støttespillere. Formålet med Appell er å formidle Norsk Folkehjelps synspunkter og bidra til intern og eksternt debatt omkring de standpunkt organisasjonen tar. Appell skal ha en fri og kritisk dekning av Norsk Folkehjelps aktiviteter nasjonalt og internasjonalt og etterstrebe å gi et realistisk bilde av resultatene av Norsk Folkehjelps arbeid og ressursinnsats.

HER FINNER DU OSS

Norsk Folkehjelps regionkontorer nåes på tlf.: 22 03 77 00

REGION NORD

Skippergt. 41, Postboks 6166,
 9291 TROMSØ
regionskontoret.nord@npaid.org

REGION MIDT-NORGE

Folkets Hus, Olav Tryggvassonsgt. 5
 Postboks 172 Sentrum,
 7401 TRONDHEIM
regionskontoret.midt@npaid.org

REGION VEST

Teatergt. 34, 5015 BERGEN
regionskontoret.vest@npaid.org

REGION SØR-VEST

Folkets Hus, Jens Zetlitzgt. 21,
 4008 STAVANGER
regionskontoret.sor.vest@npaid.org

REGION SØR-ØST

Farmannsveien 3, 3111 Tønsberg
regionskontoret.sor.ost@npaid.org

REGION ØST OG KURSKONTORET

Nyveien 24, Hunndalen,
 Serviceboks 55, 2809 GJØVIK
regionskontoret.ost@npaid.org
kurs@npaid.org

B PostAbonnement

RETURADRESSE
Norsk Folkehjelp
Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO

- Rettferdig tilgang til naturressursar i Sudan

- Det er ein direkte samanheng mellom fattigdom og mangel på kontroll over naturressursar som land og vatn.

Industri Energi støttar Norsk Folkehjelp sitt arbeid i Sudan, og bidreg med 1 million kroner over ein 4-års periode. Norsk Folkehjelp samarbeidar med lokale styresmakter og partnerar i Sør-Sudan for å sikre folk rettferdig tilgang til naturressursar. Det er også viktig å styrkje folket sin rett til å delta i politiske prosessar. Målet er å bidra til utvikling av eit politisk rammeverk der lokalbefolkninga kan vere med å bestemme korleis ressursane vert fordelt. Det er ein direkte samanheng mellom fattigdom og mangel på kontroll over naturressursar som land og vatn. I Sudan-programmet bidreg Industri Energi til sosial og økonomisk utvikling.

Industri Energi

Fagforbundet for industri og energi

